

Nyhetsbrev april 2024

Nye regler om foryngelse av skog

Skal du bytte treslag i skogen etter hogst må du nå søke kommunen om tillatelse. Det er en av flere nye endringer i forskrift om bærekraftig skogbruk.

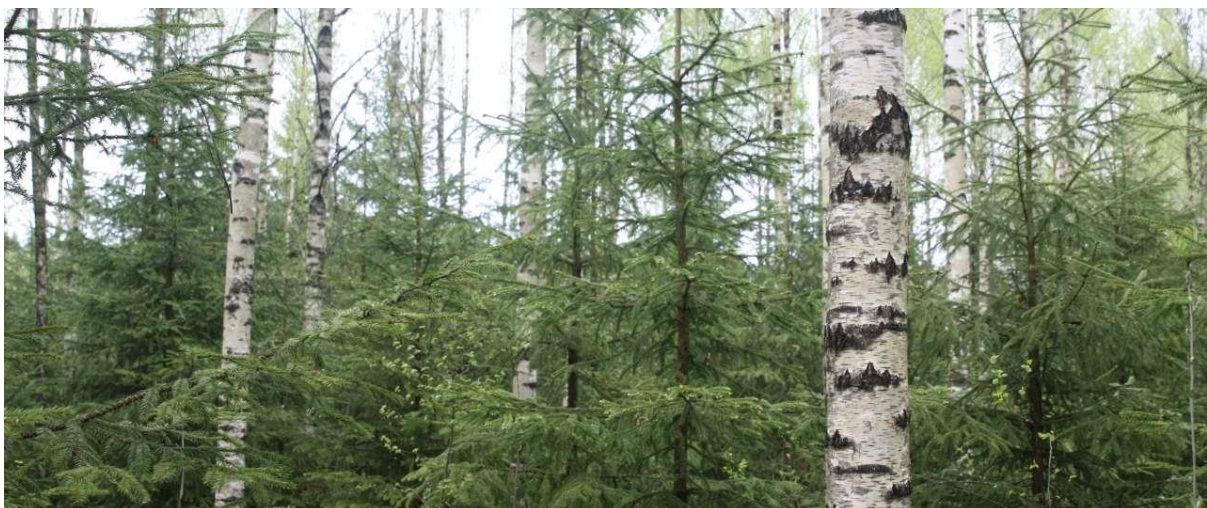
Endringen innebærer at det innføres et krav om at skogeier må innhente godkjenning fra kommunen dersom skogeier ønsker å forynge med andre treslag der det tidligere har stått barskog (skifte av treslag). I tillegg blir det presisert at bare bartrær blir regnet som tellende treslag etter lovens minstekrav til plantetetthet der bartre utgjør mer enn halve bestandsvolumet før hogst. Kommunens adgang til å gi pålegg til skogeier i de tilfellene hvor foryngelsesplikten ikke overholdes blir videreført.

Dette betyr at en skogeier som eksempelvis ønsker bjørk i en tidligere granskog, må søke kommunen. Dette gjelder også der råde er begrunnelse for treslagsskifte.

§ 5. Miljøomsyn ved skogbrukstiltak

I skog der volumet av bartre utgjør mer enn halvparten av det totale volumet i bestandet før hogst, kan skifte av treslag fra bar til lauv berre skje etter godkjenning frå kommunen. Skifte av treslag i edellauvskog kan berre skje etter godkjenning frå kommunen, med unntak av skifte av treslag i eikeskog på låg og middels bonitet. Skogeigar må søke om slik godkjenning innan 6 månader etter at hogsten har skjedd.

[Les orientering om fastsettelse av forskrift om endringer i forskrift om bærekraftig skogbruk hos Regjeringen.](#)

Våronn i anmarsj

Vi minner igjen om viktige punkter som må huskes på i våronna når det gjelder krav og tilskudd:

- Det skal **aldri jordarbeides nærmere enn 2 meter fra nedløpskummer og utløp** – miljøkrav 1.
- Det skal være **gras i dråg der det graver**, og disse skal etableres på våren – miljøkrav 2.
- For å lett høstharve til høstkorn/fangvekster eller pløye, så må du sørge for at du har **buffersoner langs vassdrag dersom den naturlige kantsonen er smalere enn 8 meter** - miljøkrav 3. Buffersonen kan bestå av gras (i 6 meters bredde for å oppnå RMP-tilskudd) eller 20 meter stubb.
- Dersom flom fører til erosjon, må **du etablere 6 meter grasdekt kantsone der det er nødvendig** – miljøkrav 4.
- **Forning av eng i erosjonsklasse 3 og 4 må skje på våren** – miljøkrav 5. Høsten begynner etter første innhøsting jfr. [miljøkravveilederen s. 4 og 12](#).
- **Disponer husdyrgjødsel klokt**, og ta hensyn til at du ikke kan molde den ned på høsten på flomutsatt areal eller på arealer i erosjonsklasse 3 og 4 – miljøkrav 4 og 5. Husk at du kan få RMP-tilskudd til gras på arealer med erosjonsrisiko 2 med dråg, 3 og 4.
- Gjødslingsplan må være på plass.
- Husk å føre plantevernjournal fortløpende gjennom vekstsesongen.

Nyttige lenker:

- [Veileder for regionale miljøtilskudd 2024 for jordbruket i Oslo, Østfold og Buskerud](#)
- [Kart knytta til regionale miljøtilskudd](#)
- [Forskrift om regionale miljøtiltak i jordbruket, Oslo og Viken](#)

Husk også de [fem rådene for god bondehelse!](#)

Viltforvaltning

Rådyr

Eiendommer som tidligere ikke har hatt rådyrjakt, men som nå oppfyller krav om minsteareal på 200 dekar, kan søke om godkjenning av rådyrvald. Søknadsskjema som skal sendes til kommune, finner du på denne nettsiden:

[Søknad om godkjenning av vald på Miljødirektoratets nettside](#)

Fallvilt

Kommunens viltvaktnummer er 969 43 044. Dette nummeret brukes ved observasjon av skadet, sykt eller dødt vilt. Ved påkjørsel av vilt, ring politiet på 02800. Politiet varsler deretter viltvakt.

Villsvin og afrikansk svinepest

Regjeringen har fastsatt et nytt mål om at villsvin skal utryddes i Norge.

[Tiltak er beskrevet i en revidert handlingsplan hos regjeringen.no.](#)

Jegere som sender inn fullstendige prøvesett fra villsvin felt under jakt i Norge, kan få godtgjørelse. Prøvesett kan du hente på landbrukskontoret i Storgata 7. Godtgjørelsen er på 3000 kroner for hanndyr og 5000 kroner for sugge. Det er i tillegg innført en ordning hvor grunneiere kan få godtgjørelse på 4000 kroner pr. felte villsvin på sin eiendom. Hvis du har mistanke om afrikansk svinepest, skal du melde fra til Mattilsynet umiddelbart.

[Les mer om situasjonen rundt afrikansk svinepest på Mattilsynets nettsider.](#)

Jordleieavtaler og driveplikt

Har du som eier inngått jordleieavtale med en ny leier eller skal avtalen fornyes? Vi minner om at kommunen skal ha kopi av jordleieavtaler. Ifølge jordloven skal leieavtalen ha en varighet på 10 år. Trenger du som eier å søke om dispensasjon fra 10 års varighet, sender du søknad sammen med jordleieavtalen til postmottak@halden.kommune.no.

På fulldyrka jord, overflatedyrka jord og innmarksbeite er det driveplikt. For at driveplikten skal være oppfylt, må produksjonsegenskapene på jorda opprettholdes slik at arealet kan nyttes til vanlig jordbruksdrift med mulighet for normal avling. Driveplikten er personlig og gjelder for alle som eier jordbrukseiendommer, men plikten kan også oppfylles ved å leie bort jorda.

Bekjempelse av hønehirse

Hønehirse er et stadig voksende problemugras i området og vanskelig å bekjempe. Ved å allerede gjøre tiltak nå, kan du hindre spiring og spredning av den ettårige varmekjære grasarten, ved å:

- Unngå jordpakking.
- Etablere godt plantedekke, enten med kulturplante eller vårsådde fangvekster.
- Unngå sprøytespor på utsatte områder.
- Følg med i månedsskifte mai/juni, hirsra begynner å spire ved 12-15°C jordtemperatur, og sett inn nødvendige tiltak som manuell lusing eller kjemisk bekjempelse.

[Les brosjyre om kontroll av hønehirse utarbeida av Norsk Landbruksrådgiving](#)

[Les fagartikkel fra NLR: Funnet hønehirse for første gang?](#)

Bekjempelse av hønehirse vil også være tema på markvandring med Halden Bondelag 3. juni. Hold av eften 3. juni!

Ung hønehirse. Foto: Norsk Landbruksrådgiving

Blomstrende miljø

Det er en økende bevissthet om viktigheten av å ivareta pollinatorer som bier, sommerfugler og andre insekter i dagens samfunn. Pollinatorer spiller en avgjørende rolle i bestøvningen av planter, noe som bidrar til økosystemets helse og biologisk mangfold.

Det oppfordres derfor til å vente med å slå vei- og jordveikanter til etter blomstringen. Kommunen oppfordrer også private grunneiere til å bekjempe fremmede arter på egne arealer.

Vi minner også om at opprettelse eller vedlikehold av blomstersoner/-eng kan søkes om gjennom SMIL-ordningen. Ved å anlegg soner for pollinerende insekter på to meter i forbindelse med jordbruksareal, er du også berettiget tilskudd over RMP-ordningen.

[Les også fagartikkelen: Tilrettelegging for pollinerende insekter fra NLR.](#)

Honingurt med blomsterflue. Foto: Statsforvalteren i Innlandet

Innovasjon Norge

Det er fortsatt mulig å søke midler hos Innovasjon Norge dersom du har et prosjekt i tankene. Det kan være bygg i tre, planting av frukt og/eller bær, tørke- og lageranlegg i kornproduksjon.

[Les mer om støtteordningene til Innovasjon Norge.](#)

Jordløft i Halden kommune

Denne våren og vekstsesongen ønsker kommunen å bidra til økt kunnskap og motivasjon rundt jordhelsefremmende tiltak som virker positivt på jordlivet og kan bidra i å endre bondens behov for innsatsmidler og jordarbeiding. Før påske hadde vi besøk av rådgiver i Norsk Landbruksrådgiving, Else Villaden, og Skjeberg-bonde, Jørgen Skjelin, som delte kunnskap om livet under jorda og erfaringer rundt redusert jordarbeiding og fangvekster.

Onsdag forrige uke var 16 bønder samla for å ta et dypdykk ned i jorda for å se på jordstruktur og laglighet. Gjennom forskjellige øvelser og delte erfaringer fikk alle forhåpentligvis litt mer innsikt i jordlivet og hva som påvirker det av jordarbeiding. Takk til vertskapet på Hjelmungen i Berg!

Her forteller Else om hvordan hun vurderer jordstruktur og laglighet til interesserte bønder. Jordas dreneringsevne og jordliv ble også sjekka. Og husk, finner du mellom seks og ti mark i et spadetak, er det et godt tegn for jordlivet!

[Les mer om laglighet og jordstruktur hos NLR.](#)

Neste samling for gruppa blir i juni. Invitasjon og mer informasjon sendes til deltakerne når det nærmer seg.

Hvem gjør hva på landbrukskontoret

Harald Nøding Østvik	Fagleder, skogbruk, nydyrking og jordlovsaker	951 43 054	harald.noding.ostvik@halden.kommune.no
Kari Schjerpen	Tilskuddsordninger i jordbruket, erstatningsordninger, Innovasjon Norge, friluftsliv og naturmangfold	476 93 270	kari.schjerpen@halden.kommune.no
Siri Josefine Mo	Tilskuddsordninger i jordbruket, erstatningsordninger, Innovasjon Norge, naturmangfold	948 49 490	siri.josefine.mo@halden.kommune.no
Bjørnar Strøm-Hågensen	Jakt og viltforvaltning, konsesjon- og delingssaker, naturmangfold	477 92 340	bjornar.strom.hagensen@halden.kommune.no

Aktuelle arrangementer:

7. mai: Gjerdemøte 2024, Spydeberg. Akershus Bondelag, Østfold Bondelag, Akershus Sau og Geit og Østfold Sau og Geit inviterer til gjerdemøte med befaring av rovviltavvisende gjerder og informasjon om tilskudd og krav til rovviltavvisende gjerder.

[Les mer om Gjerdemøte 2024 og meld deg på før 3. mai.](#)

3. juni: Markvandring med Halden Bondelag, Idd. Bondelaget, kommunen og vannområdet Haldenvassdraget inviterer til markvandring med temaer som vedlikehold av hydrotekniske anlegg og bekjempelse hønsehirse. Utfyllende informasjon kommer!

25.–27.juni: Jordhelsetur til England med NLR. Ønsker du å øke kunnskapen og bli inspirert til å dyrke etter jordhelsevennlige metoder, så bli med på årets jordhelsetur til England. [Les mer om turen og meld deg på innen 28. mai.](#)

I tillegg til disse arrangementene, arrangerer NLR Østlandet maskinførerkurs, autorisasjonskurs og andre aktuelle kurs for landbruket. [Se full oversikt over kurs i regi av Norsk Landbruksrådgiving Østlandet!](#)